

НАУЧЕН ЖИВОТ / SCIENTIFIC LIFE**ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНФЕРЕНЦИЯ, ПРОВЕДЕНА В ЮРИДИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ
НА ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“**

В периода 09–10 ноември 2018 г. Юридическият факултет на ВТУ проведе международна научна конференция на тема: „Съвременното място и роля на алтернативните способи за разрешаване на спорове – между традицията и актуалната правна уредба в България и държавите членки на Европейския съюз“. Конференцията бе организирана от Юридическия факултет на Университета в сътрудничество с Историческия, Философския и Стопанския факултет. Участие във форума с доклади по темите в областта на арбитража и медиацията взеха 56 учени и специалисти – преподаватели от юридическите факултети в страната и БАН, арбитри от най-големите арбитражни съдилища в страната, медиатори, адвокати и изследователи на темите, посветени на способите за алтернативно разрешаване на спорове. В конференцията с доклади участваха и колеги юристи от САЩ, Русия, Литва, Гана и др. Повече от 50 студенти от Юридическия и Стопанския факултет, както и бивши студенти на ЮФ активно се включиха в дискусиите и показаха, че темата за алтернативните способи за разрешаване на спорове продължава да е актуална.

В Модул „Арбитраж“ доклади представиха следните участници: проф. д-р Мария Костова Илиева, ВСУ „Черноризец Храбър“ и Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Древният актуален; Prof. Dr. Rybert Brtko, Comenius University in Bratislava, Faculty of Law – The impact of Christianity on the development of the concept of the just purchase price in Roman private law; проф. д.ю.н. Иван Русчев, ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ – По някои въпроси на неарбитражните спорове и ненадлежно учредена компетентност на арбитражния съд; проф. д.ю.н. Георги Стефанов, Юридически

факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Председател на Арбитражен съд към Европейска юридическа палата – Арбитражност на корпоративни спорове; Ружа Иванова, зам.-председател на Арбитражния съд при БТПП – Намеса на държавния съд в арбитражното производство по конкретно дело; Александър Кацарски, СУ „Св. Кл. Охридски“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и зам.-председател на Арбитражния съд при БТПП – Конклюдентно сключване на арбитражно споразумение; доц. д-р Таня Градинарова, Юридически факултет при УНСС и арбитър към Арбитражен съд към Европейска юридическа палата – Процесуални последици на споразумението в производството по медиация и арбитражното решение при уговорени условия; доц. д-р Диана Маринова, Юридически факултет при УНСС – София – Изборът на арбитраж по международночастноправни спорове; доц. д-р Петър Бончовски, Институт за държавата и правото при БАН – Перспективи в развитието на уредбата на арбитража след промените относно съдебния контрол над арбитражните решения през 2017 г.; Доц. д-р Рая Илиева, Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград – Съдебен контрол при издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение; ас. д-р Благой Златанов, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – За арбитражната клауза при контокорентния договор; д-р Атанас Иванов, Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград – Признаване на чуждестранни арбитражни решения в Република България; Елеонора Матеина, адвокат в адвокатско дружество „Цветкова, Бебов, Комаревски“, адвокат, САК – Функционирането на anti-suit injunctions, издадени от арбитражен съд в рамките на правото на Европейския съюз.

В Модул „Медиация и други способности за АРС“ доклади представиха следните участници:

Част I – Юридически аспекти на медиацията: **проф. Игорь Филькевич**, доктор на икономическите науки, катедра „Икономическа теория и мениджмънт“, Московски педагогически държавен университет, гр. Москва – Практика разрешения международных споров и современные реалии применения ADR для урегулирования между народных конфликтов; **доц. Светлана Валентиновна Ширяева**, кандидат на юридическите науки, завеждащ катедра „Теория и история на държавата и правото“, Московски педагогически държавен университет, гр. Москва – Российское законодательство и судебная практика по вопросу альтернативной процедуры урегулирования споров; **доц. Ольга Поликашина**, кандидат на юридическите науки, катедра „Наказателно-правни дисциплини“, Московски педагогически държавен университет, гр. Москва – Медиация в образовании: альтернативные способы решения споров между участниками образовательных отношений; **доц. Максим Викторович Синяев**, кандидат на социологическите науки, катедра „Теоретическа и специална социология“, Московски педагогически държавен университет, гр. Москва, професионален конфликтолог – Социально-политические конфликты и риски в нестабильных социально-политических системах; **Hon. Elizabeth S. Stong**, U.S. Bankruptcy Court – Eastern District of N.Y. The View from the Bench on Alternative Dispute Resolution in Business Reorganizations; **проф. д-р Добринка Чанкова**, ЮЗУ „Неофит Рилски“, – Утвърждаването на възстановителното правосъдие като нова парадигма за разрешаване на наказателно-правни спорове: задълбочаваща се тенденция; **проф. д.ю.н. Цветан Сивков**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Общественият интерес и публичната власт – конфликти и спорове от гледна точка на правото; **проф. д.ю.н. Георги Митов**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Медиация по наказателни дела от частен характер; **доц. д-р Янка Тянкова**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, медиатор, председател на Център по медиация, гр. В. Търново – Приложение на медиацията в пред-несъстоятелните производства – кратък сравнителноправен анализ;

Част II – Икономически и философски аспекти на медиацията и способите за АРС: **Доц.**

д-р Венета Христова, зам.-декан на Стопанския факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Конфликтни аспекти при реализиране на вътрешнопредприемачески проекти в организацията; **доц. д-р Ивалинка Пенчева**, Стопански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Управленското решение в контекста на проблема за алтернативните способности за разрешаване на спорове; **доц. д-р Петя Петрова**, Стопански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Конфликтите в счетоводството; **доц. д-р Ангелина Марковска**, Философски факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Механизми за разрешаване на конфликти в мултикултурна среда; **гл. ас. д-р Даниела Йорданова**, **гл. ас. д-р Пламена Пенчева**, Стопански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Управление на организационните конфликти – причини и техники за тяхното разрешаване; **Гл. ас. д-р Мария Иванова**, Стопански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Посредническата роля на политическия лидер.

Част III – Исторически аспекти на медиацията и способите за АРС: **проф. д-р Красимира Мутафова**, Исторически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Правната концепция за зиммите, правомощията на православната църква и османската власт (по османски документи от XVII и XVIII век); **доц. д-р Гергана Георгиева**, Исторически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Георги Попсимеонов – официален представител на православно население пред местните османски власти в Търновска каза; **гл. ас. д-р Мария Шушарова**, Институт за балканистика с Център по тракология (ИБЦТ) при БАН – Местните мюсюлмански първенци (аяни) като социални посредници в османската провинция.

В Модул „Медиация и други способности за АРС“ доклади представиха следните участници:

Юлия Раданова, адвокат и медиатор, УНСС – София – Медиацията – развитие на същностните характеристики на процеса през вековете до днес; **гл. ас. д-р Антонина Димитрова**, Юридически факултет на РУ „Ангел Кънчев“ – Правна уредба на медиацията по граждански спорове според белгийското и френското право; **гл. ас. д-р Боян Т. Георгиев**, Юридически факултет на БСУ Споразумението – форма за решаване на административно-правни спорове по ЗУТ; **гл. ас. д-р Венцислав Л. Петров**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Някои проблеми при медиацията по семейни дела; **гл. ас. д-р**

Борислав Борисов, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – По някои въпроси на медиацията и другите алтернативни способи за доброволно разрешаване на спорове в исковия граждански процес; **гл. ас. д-р Десислава Давидкова-Димитрова**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Производство по налагане на възпитателни мерки и необходимост от въвеждане на медиацията при извършени противообществени прояви от деца; **д-р Виктор Серафимов**, Правно-исторически факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Решаване на спорове по реда на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между Канада, ЕС и неговите страни-членки; **ас. Илмира Илиева**, Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Помирителната процедура по делата от частен характер във следосвобожденския военно-наказателен процес; **Мохаммед Санка**, докторант в Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Особенности правового регулирования альтернативного разрешения споров в республике Гана; **Нина Делимаринова**, докторант в Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – Медиацията в гражданскоправни спорове в Китай – традиции и перспективи; **Михаела Доцова**, докторант в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ – Контрол за законосъобразност на решенията на общинските съвети осъществяван от особени юрисдикции; **Деница Андреева**, докторант в Стопанския факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, катедра „Стопанско управление“ – Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – посредник и медиатор между работник, работодател и държава; **Наталия Андреева**, адвокат – Споразумението между длъжника и кредиторите в производството по несъстоятелност като форма на спогодба; **Малина Николова**, докторант в Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, адвокат във ВТАК – Медиацията в кооперациите – алтернатива и възможност; **Мирослав Овчаров**, докторант в Юридическия факултет във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, прокурор в Окръжна прокуратура – Велико Търново – Спортният арбитраж между спортното право и престъпленията против спорта; **Силвия Кръстева**, докторант в Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, съдия в

Окръжен съд – гр. Плевен – Правна характеристика на процедурата по медиация. Съпоставка със съдебното производство; **Стелияна Златева**, докторант по международно право и международни отношения при Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ – More transparency in international commercial arbitration – where is the redline? Confidentiality in international arbitration would be always the apple of discord”.

Представените на конференцията доклади са публикувани в „Сборник с доклади от Международна научна конференция на тема: „Съвременното място и роля на алтернативните способи за разрешаване на спорове – между традицията и актуалната правна уредба в България и държавите членки на Европейския съюз“, издателство Фабер, Велико Търново, 2019 г., ISBN 978-619-00-0946-7.

Конференцията се проведе като част от двугодишен проект на Университета, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Алтернативните средства за уреждане на спорове добиват все по-голяма популярност в целия свят. В САЩ и ЕС арбитражът и медиацията са заели своето място като по-достъпна и спестяваща време и пари възможност за хората и търговските дружества да уредят споровете си без намесата на държавното правосъдие. За първи път Великотърновският университет е домакин на форум от такъв мащаб, посветен на тези изключително актуални въпроси. Готвените изменения в действащия Закон за медиацията и в Гражданския процесуален кодекс, както и обсъжданата идея за въвеждане на медиацията в наказателния процес, подчертават значимостта на темата и форума.

Съвременното звучене на темата е обусловено от позитивното право, което осигурява възможност за използване на алтернативните способи за разрешаване на спорове не само у нас, но и в рамките на Европейския съюз.

Научноизследователският екип включва специалисти, работещи в областта на арбитража, медиацията, разрешаването на конфликти и др.